

SLOVENEK

Političen list za slovenski narod.

Štev. 169.

V Ljubljani, v petek, 24. julija 1903.

Letnik XXXI.

Če pošlji prejemnik:
za
slo leto naprej 26 K — h
pol leta » 13 » — »
četrt » 6 » 50 »
mesec » 2 » 20 »
V upravnih prejemnik:
za
slo leto naprej 20 K — h
pol leta » 10 » — »
četrt » 6 » — »
mesec » 1 » 70 »
Če pošlji na dom
20 h na mesec.

Naročnine in inserate
sprejema upravnistvo v
Katol. Tiskarni Kopitar-
jeve ulice št. 2.

Rekopis se ne vračajo,
nefrankovana pisma ne
vprejemajo.

Uredništvo je v Seme-
niških ulicah št. 2, I., 17

Izhajava dar, izvzemli
nedelje in praznike ob
pol 6. uri popoldne.

Sv. oče Leon XIII.

retjič so danes turobno zapeli ljubljanski zvonovi, oznanjujoč prebivalstvu papeževo smrt in vabeč k molitvi za dušo dobrega očeta. V veliko žalost je odet katoliški svet, saj je bil sedaj v Bogu počivajoči Leon XIII. posebej besede „Omnibus omnia factus sum“.

— „Vsem sem postal vse“... Katolik je občudoval v Leonu onega namestnika Kristusa, ki je vodil čolnč sv. Petra s krepko roko in ki je razumevši čas deloval s tako velikostjo svojega duha in srca, da je zedinjal katolike, blažil nasprotnike, vsak olikanec je zrl v Leonu zaščitnika umetnosti in ved, — delavec svojega prijatelja, ki je s papeško besedo vstopil za delavčeve pravice, — človek katerekoli narodnosti in vere pa je občudoval moč Leonove ljubezni do človeštva, njegovo blago srce, njegova plemenita dela.

In sedaj, ko zvone zvonovi, ko v Rimu na tisoče ljudstva hodi zadnjič zret v nje gove drago obličje, razumemo tembolj, da nam je z velikim Leonom veliko vzeto... Kakor smo bili katoličani vedno združeni v ljubezni do svetega očeta, tako združeni stojimo v žalosti ob njegovem mrtvaškem odru, poslavljajoč se solznih oči od namestnika cerkve, ki je vodil njeno usodo tekom dolgih 25 let.

Tekom današnjega dne smo dobili naslednja poročila:

V Ljubljani.

Danes dopoldne je daroval v tu- kajšnji stolnici slovesno črno sveto mašo stolni dekan č. g. kanonik Andrej Zamejic. Ob 1/8. uri dopoldne se je obhajala slovesna zadušnica v cerkvi sv. Petra ob veliki udeležbi pobožnega občinstva. Tekom dopoldne je bila tudi v trnovski cerkvi slovesna črna sveta maša.

Jutri ob 9. uri dopoldne se v cerkvi sv. Petra udeleži črne svete maše vojaška posadka. Dotični ukaz je prišel od vojnega ministerstva.

Danes ob 6. uri zvečer ima ljubljanski občinski svet izredno sejo. Odredil jo je baje pismeno g. župan Hribar, ki je na dopustu.

Sožalje »Slovanske zveze«.

Poslanec dr. Ivan Šusteršič kot načelnik »Slovanske zveze« v držav. zboru je takor, ko je zaznal vest o smrti sv. očeta Leona XIII., poslal pronunciju Talianiju na Dunaj naslednjo sožalno brzojavko:

„V imenu kluba »Slovanska zveza« v poslanski zbornici avstrijskega državnega zbora, prosim Vašo eminenco, da blagovoli vsprejeti izraz najgloblje žalosti nad tako bridko izgubo, ki je zadela vse krščanstvo in z njim ves svet.“

Dr. Šusteršič, načelnik.

Sožalje katoliških Slovencev.

V ime vodstva katoliško-narod. stranke in katoliško - narodnega deželnozborskega kluba vojvodine Kranjske, je poslal dr. Šusteršič pronunciju na Dunaj to le brzojavko:

„Globoko potrti stoje katoliški Slovenci ob mrtvaškem odru očeta krščanstva, velikega papeža Leona XIII. Prosimo Vašo eminenco, naj blagovoli sprejeti izraz naše najgloblje žalosti.“

Katoliško učiteljstvo.

Na shodu katoliškega učiteljstva avstrijskega, ki se vrši te dni v Lincu, se je vršila sijajna sožalna manifestacija katoliškega učiteljstva, katerega je na shodu več stotin. Škof Doppelbauer je sporočil zbranemu učitelstvu, da je sv. oče 8. julija poslal zborovanju papežev blagoslov. To je bil zadnji pozdrav sv. očeta katoliškemu učitelstvu. Pismo, katero je dobil iz Rima, pravi, da je sv. oče radostno začel vest o shodu katoliškega avstrijskega učiteljstva v Lincu ter je izrekel željo, da bi shod imel mnogo praktičnih vspehov, po katerih bi se vrste katoliškega učiteljstva krepko pomnožile. Nato je škof podelil zborovalcem papežev blagoslov. Zadnji blagoslov sv. očeta je veljal — učitelstvu.

Še en izraz sožalja avstrijskega cesarja.

Avstrijski cesar Franc Jožef je naročil avstro-ogrskemu poslaniku pri Vatikanu grofu Szecseny, naj tudi osebno izreče v njegovem imenu kardinalu kamerlengu sožalje ob smrti sv. očeta.

Slovesne maše zadušnice.

Dunaj. Včeraj predpoludne je bil v cerkvi sv. Štefana slovesen rekvijem za Leva XIII. ob brezprimerno veliki udeležbi iz oficijelnih krogov in prebivalstva.

Išl. Ob 10. uri predpoludne je bil v tukajšnji župni cerkvi rekvijem, ki ga je

opravił škof dr. Mayer. Navzoči so bili tudi cesar in več nadvojvod oziroma nadvojvodinj. Najavni in zasebni poslopjih so vihrale črne zastave.

Avstrijsko vojaštvo.

Vsled cesarjevega povelja bo v ponedeljek ob 9. uri dopoldne v votivni cerkvi na Dunaju vojaški rekvij za sv. očeta.

Truplo sv. očeta v cerkvi sv. Petra.

Naval občinstva v cerkev sv. Petra je silen. Velik vojaški oddelek 2000 mož skrbi pred cerkvijo za red. V cerkvi je pet rešilnih postaj »Rudečega križa«, v okolici cerkve pa sedem. Nekaj ur mej dnevom je cerkev za širše občinstvo zaprta, da tuji dostojanstveniki in drugi gostje morejo pomoliti pred mrtvaškim odrom Leona XIII. Dohod vozov ureja 80 stražnikov. Vojaštvo napravlja razne špalirje, skozi katere se ureja uhod in odhod občinstva. Ministerski predsednik Zanardelli je prišel na trg sv. Petra osebno inspiciat, ako se izvršujejo njegova povelja. Včeraj ob 10. uri dopoldne je bil v cerkvi sv. Petra slovesni rekvijem za sv. očeta. Tudi v nadaljnjih petih dneh bodo rekviji.

Poljubovanje nog se je to pot opustilo. Včeraj je bilo tekom dneva pred mrtvaškim odrom sv. očeta nad 40.000 ljudi. Nekateri listi poročajo, da je kongregacija kardinalov sklenila, da se truplo sv. očeta položi k počitku v nedeljo po večernem zvonjenju, ni pa izključeno, da se to zgodi tudi prej, ker baje trohnenje trupla jako hitro napreduje.

Leon XIII. in Rampolla.

Milanski list »Corriere« poroča, da se je zadnji pogovor mej Leonovim državnim tajnikom kardinalom Rampolla in sv. očetom vršil tako le: Rampolla je vstopil v papeževo bolniško sobo, pokleknil ob postelji in dejal ginjen: »Čutim se dolžnega, Vašo Svetost prositi oduščanja, ako morda sem in tja nisem vedno popolnoma zadostil nalogum visoke službe, katero ste mi zaupali, in prosim Vas oduščanja za napake, katere sem nevede storil«. Sv. oče je odgovoril: »Ali zakaj naj Vam odpustim, eminenca? Oba sva skupno delala v slavo Boga in cerkve z najboljšimi nameni«. Kardinal Rampolla je na to poljubil roko sv. očeta.

Oporoka sv. očeta.

»Italia« poroča, da je svojo oporoko Leon XIII. spisal lastnoručno. Po splošnem uvodu določa Leon, da vse nje-

govo premoženje, včevši darove, katere je dobil za časa svojega pontifikata, ostanek cerkvi, in izjavlja, da je svoje sorodnike že obdrl za časa svojega življenja.

Podpis mrtvaškega lista.

Rim. Prestolni asistent sv. stolice knez Marcantonio Colonna in grof Kamilo in Rihaud Pecci so se podali v municipijalno palačo, kjer so podpisali akt o smrti papeževi. Sprejel jih je župan in generalni tajnik.

Rim v jutru po smrti sv. očeta.

V jutru po smrti sv. očeta je šla po mestu posebna deputacija meščanstva ter izražala trgovcem željo, naj v znak žalosti zapro prodajalnice. Temu pozivu se niso odzvali samo katoliški trgovci, ampak celo židje in prostozidarji in celo oni, ki imajo v svojih napisih laški kraljevski grb.

Paradna postelja.

Postelja, na kateri je bilo truplo sv. očeta Leona XIII. položeno v tajni predsobi, je ona postelja, na kateri je počivalo tudi truplo Pija IX. Postelja je iz železa okrašena z belim emailom.

Japonska vlada

je kolegiju kardinalov izrazila svoje sožalje.

Kolegij kardinalov in diplomatje.

Kolegij kardinalov bo jutri v soboto ob 11. uri dopoldne sprejel diplomatski zbor onih držav, ki imajo svoje zastopnike pri Vatikanu. Na nagovor staroste diplomatov, bo odgovoril kardinal kamerlengo.

Prostori za kardinale.

Sedeži za kardinale v sikstinski kapeli so že napravljeni. Nad sedeži, ki so podobni velikemu prestolu, se dviga baldahin. Prestol v sredi je določen za kardinala kamerlengo Oreglia.

Amerikanski kardinale bodo sedeli vsi skupno. Med kardinalom Gibbonsom in Richardom bo sedel kardinal Rampolla. Agliardi ima svoj sedež med Mocennijem in Vincencem Vanutelijem. Serafin Vanutelli bo sedel poleg kardinala Oreglia.

Odgovor kardinala Oreglia na sožaljno brzojavko nemškega cesarja.

Kardinal Oreglia je poslal nemškemu cesarju naslednji odgovor: »Zahvaljujem se Vašemu Veličanstvu za izraz sožalja, ki ste ga blagovolili poslati svetemu kolegiju povodom smrti papeža Leona XIII. Kardinale, ki so jim dobro znane prijateljske razmere med Vašim Veličanstvom in pokojnim papežem, bodo vodili vedno isti nazori, da se ohrani prijateljstvo med svetlo stolico in nemškim cesarstvom.

Demonstracija.

V Palermi je priredilo občinstvo demonstracijo vojaški godbi, ki je igrala na Humbertovem trgu. Župan se je nato opravičil, da ni pravočasno dobil oficijelnega naznanila o prepovedi koncertov.

Derschatta minister?

Ministerski predsednik Koerber bo kmalu jel oddajati svoj pravosodni portfelj in išče menda že primerneža moža. »Slowo Polskie« je govorilo, kot smo omenili, o dveh novih ministrih, eden mej njima bi bil seve Poljak, drugi Čeh. Nemci in pa vladi v vsakem oziru udani Poljaki imajo pa že pripravljenega čisto drugega moža in ta ni nihče drugi nego Derschatta. »Gaz. Nar.« piše o njem: Dr. Derschatta je igral

ravno o zadnjem zjedinenju nemških strank silno važno vlogo ter je sploh vsa akcija njegova zasluga. Derschatta, pravi list, je izborni politik in bi bil njegov vetop v uradniško ministerstvo velike važnosti. Pred vsem bi pa bilo Derschattovo imenovanje dokaz, da Koerber vendar le namerava svoj kabinet polagoma premeniti v parlamentarnega, obenem bi pa bil to dokaz, da dobe svoje zastopnike v kabinetu tudi druge stranke. Derschatta je namreč že toliko premeten, da ne bo hotel igrati vloge muhe enodnevnice. Trditi se torej sme, da je z njegovim vstopom v Koerberjev kabinet dokaj nade na česko-nemško spravo. — Po tem uvodu pa imenovani list sam priznava, da na tako spravo v sedanjem času ni lahko misliti, prvič ne radi tega, ker so odsotni vsi merodajnejši češki voditelji, in drugič pa pride v poštev tudi napetost poljskega kluba proti vladi. Ravno valed tega so pa vesti o pozivu Derschatte v sedanjo vlado še prezgodnje in jih je sprejeti za največjo rezervo. — No seveda, toda mogoče je, da se Koerber sploh ne bo oziral na želje Čehov in Poljakov, kot se je to že večkrat zgodilo, in bo preko njih storil vse, kar se mu zdi primerno v ohranitev naklonjenosti nemških strank.

Avstro-ogrski carinski tarif.

Včeraj smo omenili, da je trgovinski minister baron Call s svojimi referenti odpotoval v Budimpešto, da se ondi završe dogovori glede nekaterih preostalih točk avtonomnega carinskega tarifa. V budimpeštanskih oficijelnih krogih se javlja, da se bo šlo pri teh razgovorih za izvršilne navedbe k novemu carinskemu tarifu. Poleg tega je pa Call tudi radi tega prišel v Budimpešto, da se vrši razprava o tarifnih postavkah, ki jih je izločil ob zadnji razpravi nagodbeni odsek. Prejšnje ogrske ministerstvo je napram tem zahtevam izjavljalo, da vstraja prej ko slej na stališču, da je carinski tarif nespremenljiv in mora biti v celoti vsprejet ali pa odklonjen. Bržkone tudi nova vlada v tem oziru ne izpremeni svojega stališča in se torej ni nadjati na vsepeh avstrijske vlade. — Obravnavali bodo v 19 nerešenih točkah. Delo menijo završiti še tekoči teden, ker bodo avstrijski zastopniki kmalu uvideli da se Madjari ne udajo. Potem bo seveda odločeval le še avstrijski državni zbor.

Četrti shod katoliških učiteljev v Avstriji.

Te dni se je zbralo na shodu v Lincu 918 katoliških učiteljev iz vseh delov monarhije. Zborovanje se je pričelo v nedeljo dopoldne v hotelu »Avstria« ter je trajalo prvi dan do 8 ure zvečer. Delo prvega dne je bilo posvečeno po največ posamnim katoliškim učiteljskim društvom, mej katerimi sta bila zastopana tudi Kranjsko in Goriško. Naslednji dan zborovanja so bila na dnevnem redu mej drugimi naslednja poročila: Hofler o izdaji lastnega kataloga mladinskih spisov, Metzler šolska in ljudska higiena, nadučitelj Heider o potrebi večjega vpliva duhovščine na vzgojo mladine, nadučitelj Schwammel o vzrokih pomanjkanja učiteljev, Kaufmann o pomenu hranilnic za katoliško učiteljsko organizacijo. Sprejete so bile z navdušenjem vse zadevne resolucije, kakor tudi oni, v katerih se govori o nepravilnih razglednicah in pa pijančevanju.

Knez Ferdinand v nevarnosti?

Proti bolgarskemu knezu Ferdinandu se je po poročilih raznih listov v Nemčiji or-

ganizirala velika zarota. Glasom listov »Germania« ter rimske »Tribuna« je sedež zaroti v Ameriki. Zasledil jo je baje Boad of Foreign Missions. To vest so potem sporočili knezu v S. Sij, ki ga pa neki ni prav nič presenetila; bil je namreč o njej že popolno poučen, a brez moči, da bi jo zatrl. — Zarota je po tem viru tako razširjena in dobro organizirana, da je bil knez prisiljen zabarikadirati (?) se v svoji palači. Glavni sedež zarote je sedaj v Belgradu. Velika večina prebivalstva je že pripravljena na izbruh in se bo na dano znamenje takoj dvignila proti knezu. — Tako zunanji listi, ki nekako namigavajo, da je ta zarota v zvezi z ono v Belgradu proti kralju Aleksandru. Seveda moramo sprejeti ta poročila z največjo rezervo.

Kina in velesile.

Rusija si je po zadnjih dogodkih pridobila na kitajskih tleh popoln vpliv. Posebno v Mandžuriji so zavzeli Rusi toliko oblast, da so v resnici sedaj ondi edini gospodarji. To dejstvo, ki silno bode v oči druge evropske velesile, posebno pa Angleže ter Ameriko, se pokazuje v najjasnejši luči iz odgovora princa Cinga amer. posl. v Congerju. Amerikanci so namreč po vplivu angleške vlade zahtevali od Kitajcev, naj odpro vsa večja mesta v Mandžuriji tujcem ter sploh javnemu prometu. Princ Cing je pa odgovoril, da odklanja to zahtevo, ker se mesta ne nahajajo v kitajski posesti, marveč jih ima v oblasti Rusija in so jih zasedle njene čete. Če so torej Rusi že v mestih absolutni gospodarji, koliko bolj velja to še za ostalo deželo. Mogoče je le, da Kina odpre Amerikancem mesto Fatungkas, čemur pa Rusi niti ne ugovarjajo.

Amerikanci na angleških otokih.

Poročali smo, da so ameriške vojne ladje polastile se v ime zveznih držav nekdanj španskih, sedaj vsaj začasno v angleški posesti se nahajajočih otokov mej Filipini in Borneo, ter da so Angleži proti temu vložili ugovor. V mirovnem zapisniku z dne 7. marca je pa jasno izraženo, da Anglija nima nobene pravice do teh otokov z važnimi lukami, ker se je Španija na ljubo Angliji odrekla vsem suverenim pravicam le glede otokov, bi so oddaljeni ne več kot tri milje od obrežja otoka Borneo. Seveda Angležem ni ljubo, da se vgnjezdi nekako v sredino njih ozemlja druga velevalst, vendar pa z ozirom na to, da jim ob sedanjih njih kramarski politiki ne kaže dražiti Amerikancev in izgubiti zavezništva, bržkone niti tedaj ne bodo več nasprotovali nasprotniku, če odkloni zahtevo po razsodišču.

Iz brzojavk.

Kallayevim naslednikom utegne biti imenovan avstro-ogrski poslanik v Atenah baron Burian pl. Rajecz, seveda Madjar. Burian je bil predvčerajšnjim v Islu pri cesarju v avdienci. — Grof Khuen gre v Isl. Jutri se poda ogrski ministerski predsednik grof Khuen v Isl, kjer bo sprejet pri cesarju v posebni avdienci. Mogoče si Khuen izposluje tudi pooblastil za pogajanja z opozicijo. — Iz ogrske zbornice. V včerajšnji seji ogrske zbornice sta nastopila obstrukcionista Bakonyi in Ugron. Oba sta seve pobijala vladni program. Za prihodnje dni nameravajo sklicati parlamentarno konferenco vseh strank, da se dogovore o eventualnem kompromisu. — Nova Košutova frakcija. Preostanek Košutove frakcije

si je izvolil za predsednika poslanca Totha, ki je izjavil, da hoče solidarno (?) postopati s Košutom in z vsemi iz stranke izstopivšimi člani. — Irski deželni zakon je bil v angleški zbornici sprejet s 317 proti 120 glasovom. — Khuen in Slovaški. Ministerski predsednik grof Khuen je te dni izposloval zelo visoka odlikovanja raznim ljudem, ki so si stekli obilo zaslug za madjarizacijo slovaških strok in se odlikovali pri nasilju slovaških volivcev. — Smrt člana gospodske zbornice. Listi poročajo, da je v Trebišu na Moravskem umrlo dosmrtnično gospodsko zbornice, FML izven službe Josip grof Waldstein.

Cerkveni letopis.

Iz Prežganja.

V nedeljo 12. julija ob priliki cerkvene patrocinije blagoslovil je pred. gosp. dekan Anton Zlogar iz Smartnega pri Lutji novo krasno zastavo mladeniške družbe; ob enem je sprejel v obe družbi 48 udov. Bila je lepa slovesnost.

Dnevne novice.

V Ljubljani. 24. julija.

Nemška nestrpnost na Jesenicah

presega že vrhunec smešnosti. Nemčurčki že ne vedo, nad kom bi se znosili; nedeljska veselica slovenskega plan. društva jim je trn v peti, zato so razlili svoj žolč na njene lepake. Pri tehtnici na Savi ga je spraskal doli najet delavec, ministriral mu je penzionirani »cuksfirar« Stirling, ki je včasih vozil boben po Ljubljani. Ker je pa slovenski pop tako držal, da nemški kremplji lepakov niso mogli čisto spraskati, so celo prednjo steno prebelili. Ostala je le še rupeča lisa na zidu kot znamenje, da take stvari zamorejo počenjati le lisasti ljudje. Usojamo si vprašati gosp. Luckmanna, če njegovi uslužbenci res nimajo boljšega dela, kakor trgati slovenske lepake, in na čegavo višje povelje to delajo.

Ljudski shod v Hočah. Dne 26. julija popoldne ob 4. uri se vrši v Hočah pri Gselmanu politični shod. Govorila bosta deželni poslanec gospod Ivan Roškar o političnem položaju in g. dr. Vlad. Sernec o narodno-gospodarskih težnjah spodnještajerskih Slovencev. Slovenci iz Hoč, Maribora, mariborske okolice, St. Petra, Slivnice, Frama in bližnjih župnij, udeležite se množevilno shoda, na katerem bo prvič govoril v mariborskem okraju kmetski poslanec gospod Roškar. Na svidenje v nedeljo v Hočah!

Petindvajsetletnico mašništva bodo v ponedeljek dne 27. julija obhajali v Polh. Gradcu duhovniki, ki so leta 1878 dovršili bogoslovne študije. In ti so gg.: P. Otokar Aleš, gvardijan v Novem mestu; Jakob Bajec, kurat v Oveloku; Frančišek Gornik, dekan v Postojini; Jožef Laznik, župnik v Polh. Gradcu; Ivan Molj, župnik v Stranjah; Anton Šmidovnik, župnik v Prečini; Gašpar Vilman, župnik v Kolovratu; Andrej Zaman, župnik v Smarjeti; Anton Župan, c. in kr. kaplan mor-

LISTEK.

Konklave.

(Konec.)

Ako se je dosedaj pri glasovanju dvotretjinska večina, mora izvoljenec povedati, katero geslo je rabil. Sedaj se dolnji rob glasovnice odpečati in odvij, in ko se najde glasovnica z dotičnim glasom, odpre se tudi gornji rob glasovnice, da se konstatira, da si izvoljeni ni dal samemu sebi glasu, kar je strogo prepovedano. Nato se glasovnice sežgo in ker se jim ne primeča vlažnega sena, dajo le malo belega dima — dokaz, da je cerkev zopet dobila poglavarja.

Ko se je volitev izvršila, eden izmed kardinalov glasno zakliče izvoljenčevo ime. Ako je navzoč, se drugi odmaknejo nekoliko od njega; s tem naznanijo, da jim ni več enakovrsten. Nato stopijo kardinal dekan, prvi kardinal mašnik in prvi kardinal diakon z nadceremoniarjem k izvoljencu in ga vprašajo, če sprejme kanonično izvršeno izvolitev. Izvoljeni se vrže na kolena in moli nekaj minut. Potem izjavi, da sprejme izvolitev in obenem imenuje ime, katero hoče nositi kot poglavar cerkve. Nadceremoniar

o vsem tem takoj sestavi in prebere zapisnik.

Prvi, ki je izpremenil ime, je bil Janez XII. (955.), ki se je poprej imenoval Oktavijan; drugi je bil Janez XIV. (983), poprej Peter, škof v Paviji, ki je izpremenil ime iz spoštovanja do prvaka apostolov. Od Gregorja VI. sem je izprememba imena postala pravilo.

S trenutkom, ko izvoljeni sprejme izvolitev, dobi popolno jurisdikcijo nad vso cerkvijo.

Nato spremljajo prvi kardinali diakoni novega papeža pred oltar, kjer zopet opravi kratko molitev. Potem ga peljejo v zakristijo in oblečejo v papeški ornat, namreč bel talar, rdečo s kožuhovino obrobljeno mozzetto in veliko štolo. Že poprej so se namreč ta oblačila v treh velikostih prinesla v konklave. Nato se postavi nosilnica (sedia gestatoria) pred oltar v volitveni kapeli; novi papež sede vanjo in sprejme prvo poklonitev (adoratio) kardinalov s tem, da mu poljubijo roko in ga dvakrat objamejo. Ko je to končano, približa se kardinal kamerlengo in natakne sv. ošetu na prst ribičev prstan; za njim pristopi prvi kardinal diakon, in si izprosi do-

voljenje, da sme izvolitev javno proglasiti. Ko je dobil dovoljenje, se poda spremljan od ceremonijarja, ki nese pred njim papeški križ, in obdan od papeške kapele, ki poje Ecce sacerdos magnus, iz konklava na balkon bazilike in naznani glasno v latinskem jeziku: Annuntio vobis gaudium magnum: Papam habemus, Eminentissimum et Reverendissimum Dominum Cardinalem N. t. t. N., qui imposuit sibi nomen N. (Naznanjam vam veliko veselje: papeža imamo v osebi Eminence pred. kardinala N., ki si je dal ime N.)

Po proglasitvi podeli novi papež (navadno iz notranje loggije cerkve sv. Petra) prvič blagoslov Urbi et Orbi; nato je druga poklonitev v sikstinski kapeli in naslednji dan v cerkvi sv. Petra tretja, javna, h kateri imajo pristop tudi škofje, prelatje in plemiči.

Ako izvoljeni še ni bil škof, ga kardinal dekan posveti v škofa po posebnem obredu. Navadno je naslednje nedeljo ali praznik slovesno kronanje s trojno papeško krono. Od dneva kronanja še le datirajo papeži svoj pontifikat.

Naj sledi tu še rezultat glasovanja pri volitvi Leona XIII.:

Kardinal Bilio je dobil 4 glasa.

» Schwarzenberg	» 1 »
» Pecci (izvoljen)	» 44 »
» Panebianco	» 2 »
» Ferrieri	» 1 »
» Monaco	» 2 »
» Martinelli	» 1 »
» Simeoni	» 2 »
» Canossa	» 1 »
» Moretti	» 1 »
» Caterini	» 1 »

Nemini (nobenemu) » 1 »

Vsi ti kardinali so torej že pomrli; zadnji med njimi — Pecci, Leon XIII.

Koliko časa bo konklave trajal, je seveda naprej težko povedati. Zadnja dva konklava, iz katerih sta kot papeža izšla Pij IX. in Leon XIII., sta trajala samo po dva dni. Drugi konklavi 19. stoletja so trajali precej dalj časa.

Zadnja dva konklava sta bila torej posebnoma kratka. Da sta bila tako hitro končana, k temu so pripomogle razne okoliščine. Podobne razmere so tudi sedaj. Samo ob sebi je sicer umevno, da so danes še razna mnenja in struje med člani svet. kolegija, vendar nasprotja niti približno niso tako ostra, kot dostikrat v prejšnjih časih, in to jako olajša kardinalom sporazumljenje glede

narice, in Val. Majar, župni upravitelj pri Sv. Luciji na Skitaci v Istriji. — Vspored slovesnosti: Ob 6. uri bilje in peta črna maša za umrle sošolce, ob 9. uri slavnostni govor in slovesna sveta maša z zahvalno pesnijo. Popoldne bo molitvena ura pred izpostavljenim sv. Rešajim Telesom.

Duhovske vesti s Stajarskega. Dne 9. avgusta bode obhajal č. g. Ludovik Ribič, novomašnik iz sekovške škofije, novo sveto mašo pri Sv. Barbari blizu Vurberga. — Vič. g. Josip Fras, vpo-kojeni župnik Spodnje Kungoški, sedaj v Kamnici, bode dne 6. septembra t. l. obhajal v Kamnici svojo zlato sveto mašo. — Vmešeni bodo na župnijo Fram čast. gosp. Fr. Muršec dne 26. t. mes.; č. g. Andrej Bračič na župnijo Sv. Ožbalt dne 29. t. m.; Josip Mihalič na župnijo Sv. Barbara pri Mariboru dne 1. avgusta. — Častnim kanonikom je bil vmeščen dne 21. m. m. v mariborski stolni cerkvi č. g. Janez Zuža, nadžupnik v Laškem. — V pokoj je stopil č. gosp. Fran Pignar, župnik pri Mariji Snežni.

Duhovske zadeve na Koroškem. Cesar je imenoval veleč. gosp. Simona Čemerja, župnika v St. Rupertu pod Celovcem, za dekana in mestnega župnika v Velikovecu. — Č. gosp. Fran Rozman, župnik v Javoriji, je imenovan za župnika v St. Petru na Vašinjah. — Prestavljeni so č. gg.: provizor A. Netuschil iz Kraja v Kokovo; kaplan Rajm. Oitzinger v St. Lenartu za provizorja v Kraj; kaplan V. Reinspeger iz Šmartna nad Beljakom za provizorja v Innerteuchen; kaplan A. Oberluggauer iz Trga za provizorja v Zweikirchen; proviz. Fr. Gütl iz Innerteuchna za kaplana v Šmartnu nad Beljakom; provizor Jan. Keuschnig iz Važ za kaplana v Trgu; provizor Pitterle iz Zweikirchena za kaplana v St. Lenart; kaplan P. Sorger iz Berga v Mariji Roje. — Nastavljeni so gg. novomašniki za kaplane: J. Huetter v Sachsenburgu; Jan. Kogelnik v Zabnicah; Jakob Rozman na Mostiču; Peter Serajnik v Šmihelu na Pliberkom. — Razpisana je do 25. avgusta župnija Kamp in do 16. avgusta župnija Marija v Rojah. — Č. g. M. Riepl, župnik v Medgorjah, je imenovan za župnika v St. Juriju ob Zili.

Petindvajsetletnica šišenske žitnice se bo obhajala prihodnjo nedeljo, dne 2. avgusta t. l. Popoldan bo na Kolerjevem vrtu velika društvena veselica z godbo in petjem ter obsežnim programom.

Petindvajsetletnica okupacije Bosne in Hercegovine. Petindvajsetletnico slave udeležniki okupacije Bosne in Hercegovine v nedeljo dne 26. julija t. l. v Idriji. — Vspored: 1. Ob 5. uri zjutraj streljanje s topi in budnica. 2. Ob 1/8. uri sveta maša z nagovorom, potem defiliranje

primerne kandidata. Svetni oziri, ki so pri prejšnjih volitvah igrali veliko ulogo, ne pridejo več v poštev. Če upoštevamo duh, ki danes preveva kardinalski kolegij, smemo biti zagotavljeni, da bodo le oziri na blagor sv. cerkve vodili kardinale pri izvolitvi papeža. Tudi to bo pospešilo izvolitev.

Čim dalje traja konklave, tem verjetnejše je, da se bodo jeli kazati tuji vplivi, zlasti svetne oblasti se bodo začele vmešavati. Zane se zahteve posameznih vlasti, ki si prijavljajo tako imenovano »pravo ekskluzivo«. Francoska, Avstrija in Španija namreč povdarjajo to »pravo«, da smejo po kakem svojem kardinalu gotovega kandidata od izvolitve izključiti. To »pravo« od cerkve ni bilo nikdar priznано, temveč cela vrsta papeških bul mu direktno nasprotuje. Vendar so se kardinali večkrat, ako se je ekskluziva stavila, ozirali nanjo in dotičnega niso volili, in sicer zato, da bi dobri odnošaji med cerkvijo in državami škode ne trpeli.

Ni izključeno, da bi tudi pri tej volitvi ta ali ona vlast ne poskusila staviti ekskluzive, zato: čem krajši konklave, tem manjša nevarnost take ekskluzive. Splošno pa smemo reči, da je dolga sedisvakance, kakor sploh pri vsaki škofijski stolici, tako zlasti pri sveti stolici škodljiva. Vsa cerkev čaka hrepenede novega poveljarja. Še le ko ima zopet najvišjega pastirja, obnovljene so normalne razmere. Modrosti cerkvenih knezov lahko za-

in obhod krog mesta v spremstvu slavnega veteranskega društva. 4. Ob 4. uri popoldne koncert na vrtu gosp. Didiča. 4. Zvečer ples.

Ciril Metodova slavnost bralnega društva pri Sv. Barbari pri Mariboru se vrši v nedeljo dne 26. julija ob pol 5. uri popoldne na dvorišču župnišča po sledečem vsporedju: 1. Pozdrav. 2. Sv. brata Ciril in Metod na Slovenskem, večja deklamacija, prednašajo štirje deklamovalci. 3. Sveta brata Ciril in Metod in Leon XIII., slavnostni govor, govori č. g. Fr. Sal. Gomilšek v spomin nesmrtnemu Leonu XIII. 4. »Majnikova kraljica«, spisal Angelan, gled. igra. 5. »Sveta Germana«, igrice s petjem v treh dejanjih, spisal Franc Kralj. 6. »Večna luč«, deklamacija z živo podobo. 7. Vmes pevske točke. — Ker je slavnost neodložljiva, bo imela zavoljo smrti sv. Očeta resnobno-žaloben značaj in bo posvečena spominu sv. Očeta Leona XIII. — K najobilnejši vdeležbi vabi Odbor.

Promenadni koncert je priredil v Idriji preteklo nedeljo novoustanovljeni godbeni klub.

Konec šolskega leta na deželi. Ljudske šole v postojnskem in logaškem šolskem okraju sklenejo šolsko leto v petek 31. julija t. l. s sv. mašo in razdelitvijo šolskih spričeval in izvestij.

Naša kopališča. V kamniškem kopališču je bilo do 15. julija 83 strank s 144 osebami. — Bled je obiskalo letos do 18. julija 1254 oseb.

Visok obisk. Na grad Važenberk pri Litiji je došla soproga vojvode Meklenburškega s spremstvom, kjer ostane dalj časa.

Vojaške vaje. Topniški polk št. 8 v Gorici odide dne 27. t. m. v Krško. Skupno odide tja troje štabnih, 26 višjih častnikov, 308 mož in 225 konj.

Šolska vest. Pomožna učiteljica gđ. Jul. Tauzes in učiteljica gđ. Ida Schittig sta postali definitivni učiteljici na c. kr. rudniški šoli v Idriji.

V morje skočil je v Trstu trgovski agent Hugo Gerbar.

V konkurs je prišla v Marenbergu usnjarska tvrdka Karol Wrendur. Dolgovi znašajo 300 000 K.

Pritožba. S Trebelnega se nam piše: K nam dohajajo trije dnevnik, mej njimi tudi »Slovenec«. Naravno, da v taki zakotni hribovski vasi, kakeršno je Trebelno, nestrpnost pričakujemo novim, posebnostim važnih dogodkih. A prigodi se čestokrat, da nam uprav o takih prilikah zavažajo liste in dobimo potem šele drugi dan po dve številki hkrati. Tako n. pr. smo danes — 22. julija — bili zelo radovedni zaradi papeževe smrti na najnovejšo številko »Slovenca«. A zopet je list izostal, menda je bil »zavožen«, ali kaj? Kdor ima take nerednosti na vesti, naj se poboljša, drugače se pritožimo na c. kr. pošto in ravnateljstvo, pa bodi si krivec že Peter ali Pavel!

Nezgoda v klanu pod Kranjem. V četrtek sta v klanu pod Kranjem trčila dva vozova. Na jednom sta se peljala g. dež. šolski nadzornik Končnik in g. gimn. ravnatelj Hubad, v drugem pa gosp. višji davčni nadzornik Jordan in gosp. kapelan

upamo, da se bodo podali v konklave s trdnim namenom, volitev kar največ skrajšati, in če se ne pojavijo posebne težkoče, potem sme cerkev upati, da bo kmalu imela novega papeža.

Koliko časa so trajali konklavi?

Nekateri časopisi prinašajo naslednjo tabelo o konklavih v zadnjih stoletjih:

Leto	Papež	Kardinali		
		Živeči	ki so pri-	Konklave
			sotvor.	je trajal
		kard.	konklavu	dni:
1447	Nikolaj V.	23	18	14
1455	Calixt III.	?	20	12
1458	Pij II.	?	?	14
1464	Pavel II.	26	20	14
1493	Aleksander VI.	27	23	3
1503	Pij III.	47	38	33
1503	Julij II.	45	38	18
1513	Leon X.	32	25	47
1523	Adrian VI.	?	39	13
1623	Gregor XV.	?	52	1
1644	Urban VIII.	?	59	17
1769	Klemen XIV.	57	46	106
1775	Pij VI.	?	43	131
1800	Pij VII.	45	34	104
1823	Leon XII.	?	48	35
1829	Pij VIII.	?	50	36
1831	Gregor XVI.	?	?	62
1846	Pij IX.	62	50	3
1878	Leon XIII.	64	61	2.

Hybašek. Sunek je bil tako silen, da se je pri enem vozu strlo kolo in konj je bil ranjen. Vsi štirje gospodje so poskakali z vozov, oziroma so bili iz njih vrženi. Nihče se k sreči ni poškodoval, razen g. kapelana Hybaška, ki si je pri skoku z voza nogo zapletel v vajet in ga je konj nekaj časa vlekel po tleh. Poškodoval se je v kolenu, a zdravnik je konstatiral, da kost ni počena.

Abiturijentska veselica v »Narodnem domu« v Mariboru. V soboto, dne 25. jul. prirede mariborski slovenski gimnazijski abiturijentje v veliki dvorani mariborskega »Nar. doma« veselico (koncert, ples in prosta zabava). Sodeluje slavna celjska narodna godba. Ker je čisti deček namenjen »Dijaškemu domu« v Celju, je želeli mnogobrojne udeležbe in se preplačila hvaležno sprejemajo. Začetek točno ob 8. uri zvečer. Vstopnice se dobijo v soboto od 2. do 4. in zvečer pri blagajni od pol 7. ure naprej.

Zopet lahonski naskok. V današnji seji tržaškega mestnega sveta se bo med drugim razpravljalo tudi o uvedanju italijanskih paralek v slovenski ljudski šoli pri sv. Ivanu. Pri sv. Ivanu ni skoro nič Italijanov, kakor pričajo vedno državno-zborske volitve. V mestu pa, kjer je na stotine slovenskih otrok, pa Lahji nočejo napraviti slovenskih šol.

Povišanja v šolski stroki. Minister za nauk in bogočastje je uvrstil profesorja na učiteljsko v Kopru Odilo Schafenhauerja in Alberta Šubica in profesorja na ženskem učiteljsko v Gorici, Frana Castellitza v VIII. plačilni razred.

Srečen zakon. Ta teden je umrla v Zrêh bivša posestnica Marija Demšar, stara 81 let, ki je ostavila svojega 84-letn. moža, s katerim sta živela 63 let v srečnem zakonu. K pogrebu jo je spremilo lepo število otrok in unukov. Naj v miru počiva!

Iz Smartna pri Litiji se nam piše: Tudi med našimi verniki vlada velika žalost vled izgube velikega papeža Leona XIII. V imenu občine je poslal g. župan Leopold H. stnik mil. g. prelata in generalnemu vikarju Filisu brzojavko, v kateri izraža veliko žalost občine nad smrtjo namestnika Kristusovega. Iz cerkve, župnišča, kapelanije in občinske hiše vihrajo črne zastave. Veliki zvon je nad pol ure oznanjal smrt Leonovo.

V nedeljo na Jesenice! Prejeli smo: Vabilo na veliko vrtno veselico, ki jo priredi podružnica slovenskega planinskega društva za Kranjskogorski okraj na Jesenicah. V nedeljo dne 26. julija 1903 na vrtu g. Ivana Ferjana na Savi. Vspored: 1. V. G. Brož, Napred, koračnica, udarjajo tamburaši. 2. Vilhar, Mrvatska, poje moški zbor. 3. V. G. Brož, Venec slovenskih pesmi, udarjajo tamburaši. 4. A. Förster, Naše gore, poje mešani zbor. 5. V. G. Brož, Na obalah Save, valček, udarjajo tamburaši. 6. A. Nedved, Lepše rožice, četverospjev. 7. M. Farkáš, Pozdravljam te, mazurka, udarjajo tamburaši. 8. F. Ferjancič, Četrtri venček narodnih pesmi, poje ženski zbor. 9. M. Farkáš, Hrvatska popotnica, udarjajo tamburaši. 10. P. H. Sattner, Na planine, poje mešani zbor. 11. * * * Ankica, hitra polka, udarjajo tamburaši. Komični prizori. Saljiva pošta. Nastop planincev. Planinske koče. Aljažev stolp. Zvečer bengaličen ogenj in zažiganje raket. Začetek ob 3. uri popoldne, vstopnina 40 vin. Čisti dohodek je namenjen zgradbi planinske koče na Golici. Pri veselici sodeluje iz prijaznosti slavno katol. delavsko društvo. Ob neugodnem vremenu se preloži veselica na prihodnjo nedeljo t. j. 2. avgusta 1903. Opozarjamo, da se za planinsko veselico na Jesenicah, 26. t. m. ne razpošiljajo posebna povabila.

Predstave na deželi. Iz Nabrežine se nam piše: Pevsko društvo na Nabrežini priredi v nedeljo popoldne narodno slavnost s petjem, tombolo in godbo ter gledališko predstavo. — V soboto zvečer ob 8. uri igra družba slovenskih igralcev iz Ljubljane »Zenski Otel«. V nedeljo pa igra tri jednotejanske igre: veseloigro »Kdor se poslednji smeje« in dve burki »Dobro došli«, »Kdaj pojdeti domu« in »Veselo novo leto«. Naj točkami svira godba. — Pevsko društvo dobilo si je nov oder.

Ljubljanske novice.

Pozor trgovsko društvo »Merkur«! Obč. zbor tukajšnjega trgovskega bolniškega in podpornega društva se vrši dne 2. avgusta t. l. in je sum opravičen, da se je nastavljal dan radi izleta trgovskega društva »Merkur«, da bi bilo na občnem zboru manj članov — Slovencev navzočih. Upamo pa tudi, da bode odbor trgovskega društva »Merkur« iz omenjenih vzrokov in ker to kolikor toliko sega tudi v njegovo delovanje, preložil ta izlet na Bled na drugo nedeljo, kar bi bilo vsekakor v korist tudi društvu!

Vojaška vest. Topničarski polk št. 7 je danes odpotoval iz Ljubljane v Krško k strelnim vajam. Ljubljanski turnarji v »Reichu«. Ljubljanski turnarji so se vdeležili po deputa-

ciji z zastavo nemške »telovadne slavnosti« v Norinberku. V deputaciji je bilo 10 »mož«.

Na II. državni gimnaziji tvori se s prihodnim šolskim letom VIII. razred. Ker primanjkuje v Waldherrjevi hiši že zdaj po trebnih prostorov, se bo, kakor čujemo, z zgradbo novega poslopja kar najbolj mogoče hitelo. Temelj se začne že oktobra ali začetkom novembra letos kopati na Dell Cottovem svetu.

Dva mlada kanarčka sta ušla danes dopoldne Ivanu Kavčiču, slugi na rotovžu. Kdor bi jih ujel, naj jih prinese imenoma nemu proti primerni nagradi.

Društvena godba koncertuje to nedeljo v Logatcu.

Tlakovanje Dunajske ceste. Te dni so navozili že en del kockastega kamnja za tlakovanje Dunajske ceste, katero prično nadaljevati prihodnji teden. Mej tem časom bo promet z vozovi po tej cesti zaprt in dovoljen le po tiru električne cestne železnice.

Dalmatinove ulice. Po časi, kakor bi polž s krampom mahal po starih Zeschkovih zidovih, padajo te podrtije na tla. Človek bi skoro mislil, da se čaka, da bi si jih pasanti utisnili za vedne čase v spomin. Te ulice bodo dobile stoprav z novim parkom in cesarjevimi spomenikom, ki se bo sredi njega postavil, čednejše lice.

Z rešilnim vozom. Na Rimski cesti je včeraj popoldne počila žila na nogi Frančiški Cepelnikovi, stanujoči na Žabjaku štev. 12. Poklicali so takoj zdravnika, da jej je obvezal nogo in po možnosti ustavil kri, na kar so jo rešilnim vozom prepeljali v deželno bolnico.

Izgubljen. Na poti od Prisojnih ulic po Cesti na južno železnico, po Dunajski cesti, Prešernovih in Špitalskih ulicah do Mestnega trga, zgubil je hlapec Anton Zupandčič, stanujoč v Prisojnih ulicah št. 7 denarnico, v kateri je imel okoli 8 K denarja. — Angela Breskvar, stanujoča na Sredini št. 12 je izgubila pred nekaterimi dnevi na poti od Starega trga po Rebru in čez Grad do Studen-tovskih ulic zelenkasto-usnjato denarnico z vsebino 4 K 40 vin. — Delavka v tobačni tovarni Ivana Trost, je našla dne 19. t. m. na Rešljivi cesti novo sukneno torbico, v kateri sta bila bel robec in ključek.

Promenadni koncert priredi danes ob pol sedmi uri zvečer pod »Tivolij« vojaška godba.

Prebrisan čevljar. Čevljar F. G. je pripravi svojo ženo, da je podpisala svojo hranilnično knjižico in mu jo izročila, da dvigne 600 kron, mož pa je šel in dvignil vlogo 2200 kron in je ženo zapustil. Govori se, da jo bode mož popihal v Ameriko, ako ga prej pamet ne sreča.

Na čast Jakcem. Pred južnim kolodvorom je včeraj zvečer okoli 8. ure počil strel, ki je bil močan kakor strel iz topa. Ljudje so prišli od vseh strani gledat, kaj da se je zgodilo. Streljal je natakak na južnem kolodvoru H. St. na čast Jakcem s tako imenovanim »topovskim pokom«, ki si ga je bil kupil pri puškarnju Kaiserju.

V Ameriko. Danes ponoči odpotovalo je z južnega kolodvora 10 oseb v Ameriko.

Dezertir. Prostak Ignac Potočnik je danes zjutraj v vojaški obleki pobegnil iz šentpeterske vojašnice.

Dogodki na Hrvatskem.

Ban grof Pejačević je torej odredil, da se na poslopju prometne zgradbe napravi mažarski hrvatski napis. Oder v ta namen je bil že postavljen, vendar so zidarjski pomočniki v Zagrebu se uprli izvršiti delo in pritrditi na poslopje nepostavni napis. Ban je pozval iz Kapošvarja mažarske zidarje.

Ti zidarji so pričeli z delom, da postavijo na zgradbo nepostavni napis.

Policija v Zagrebu nadaljuje aretacije radi dinamičnih atentatov. Aretirani so: gimnazijec Angjelo Blagajec, Alekse Duma, sin pirotehnika, Gabro Garapić, dijak, Milan Matijević, solicator pri dr. Rojcu, Dunav Rendić, slikar, in Velebit Rendić, pravnik, sinova slavnega kiparja Ivana Rendića. Vseh skupaj je aretiranih radi tega osem oseb. Policija pravi, da je pri hišnih preiskavah našla dinamit.

Na živinskem trgu je bilo zopet najdenih več dinamičnih bomb. Policija to taji, da bi razburjenje v Zagrebu ne narastlo. Iz Budimpešte je zagrebški policiji prišlo na pomoč več detektivov, da zasledujejo dinamitarde.

Nekateri listi poročajo, da so trije izmed aretirancev priznali, da so izvršili atentat proti hiši kanonika Matunić. Popolnoma zanesljiva seve ta vest ni. Policija o tem noče nič povedati.

Dogodki v Srbiji.

Občinske volitve v Srbiji se vrše skoro povsod na korist radikalcev.

Predvčeraj se je vršil v Belgradu rek-vijem za kralja Aleksandra. Razven ljudi, ki

so skoro pri vsakem pogrebu navzoči, se ni rekvirja nihče drug vdeležil.

»Narodni List« ostro graja upokojenje polkovnika Nikoliča, ki je nastopil v usodni noči proti zarotnikom. List pravi, da je to upokojenje slab vzgled, ker sedaj se ne bo noben častnik upal braniti kralja.

Na grobu pri zaroti umorjenega zarotnika adjutanta podpolkovnika Naumoviča je bil predvčeršnjim rekvir, katerega so se vdeležili vsi ministri, kraljevi adjutanti in ves častniški zbor. Imenoma častnikov je govoril neki stotnik, ki je Naumoviča proslavljal kot narodnega junaka.

Pri občinskih volitvah v Pidratici je prišlo do boja mej radikalci in liberalci. 12 oseb je ubitih, več oseb težko ranjenih.

Zapuščina kralja Aleksandra še ni urejena. Mati njegova kraljica Natalija je izjavila, da sedanjih razmer v Belemgradu ne pripozna in da z morilci ne bo obravnavala.

Mlajši sestrji kraljice Drage je neko ameriško podjetje ponudilo veliko svoto, ako gre po ameriških mestih predavati o strašni noči v Belemgradu. Neka angleška družba pa je srbski vladi ponudila 5000 frankov za podobo kraljice Drage, ki je visela v njeni spalnici, in katero so zarotniki deloma razsekali.

Balkan.

Iz Beleggrada poročajo, da se je v Londonu, pod predsedništvom milijonarja Noela Bulltona, ustanovilo društvo v podporo macedonske stvari.

Eksarhat je naprosil porto, naj izvrši svojo obljubo glede zopetnega pripoznanja bolgarskega škafca v Strumici.

Iz Carigrada javljajo, da se od 14. t. m. naprej ni vršil več niti en boj med vojaki in ustaši. Pač pa se dan za dnevom po ustaših izvršujejo smrtni obsodbe, katere je revolucionarno vodstvo izreklo nad izdajali.

V Sofiji so imeli načelniki makedonskih odborov tajno posvetovanje, na katerem so sklenili, da za sedaj ne bodo podpirali vestanka, dokler se popolnoma ne izvrši notranja organizacija za zadnji obupni boj, ki bo jeseni, ako do tedaj ne bodo izvršene reforme.

Društva.

(Kamniški salonski orkester).

Vapored koncerta v zdravilišču dne 26. julija 1903. 1. »A hoj!« koračnica, R. Nováček; 2. »Čarovnica boazijska«, uvertura, I. pl. Zajc; 3. »Triglavske rože«, valček V. Parma; 4. »Pošta pride«, značilen komad, R. Eilenberg; 5. »Stara ura«, L. Gruber; 6. Svatbena koračnica iz opere »Sen poletne noči«, Mendelssohn-Bartholdy; 7. »Fata morgana«, potpuri, A. Vanicek; 8. »Mlin v logu«, idila, R. Eilenberg; 9. »Rokoko«, gavota, W. Aletter; 10. »Tirolski drvarji«, koračnica, J. Wagner. Začetek ob 4. uri popoldne.

Razne stvari.

Najnovejše od raznih strani

Kardinalin avtomobil. Kardinal Ferrari, nadškof v Milanu, je na svojem zadnjem inspekcijskem potovanju rabil avtomobil. — 40.000 delavcev stavka v Baku. — Shode za splošno in enako volivno pravico priredi soc. dem. stranka prihodnjo nedeljo za vso Avstrijo. — Poneveril je blagajnik žitne trdnice Kemper v Berlinu 200.000 mark in pobegnil. — V Gastein pride belgijski kralj Leopold začetkom avgusta. — Iz zapora izpuščena je bila včeraj v Londonu grofica Rady. Bila je zaprta tri mesece radi sleparjenja z menicami. — Svojo mater do smrti pretepel je v Grottoferata na Laškem kmet Jožef Armini. Truplo matere je skril v neko jamo. Na orožnike, ki so ga prišli aretirati, je streljal. — Kap je začela priorja ogrskega cistercijskega samostana dr. Alfreda Balaya pri kopanju v Blatnem jezeru.

Telefonska in brzojavna poročila.

Ob mrtvaškem odru Leonovem.

Rim, 24. julija. Kardinal Oreglia se je imenoma kardinalskega

kolegija pismeno iskreno zahvalil dr. Mazzoniju na izredni njegovi skrbi za boleznj sv. očeta ter mu nakazal 10.000 frankov.

Rim, 24. julija. Kardinalski kolegij je sklenil, da truplo Leona XIII. pokopljejo jutri v soboto.

Rim, 24. julija. Osnova se je poseben odbor, ki bo izdal oklic, da se Leonu XIII. postavi velikanski spomenik na gori Carpeo nad Carpinetom.

Rim, 24. julija. Kljub velikanski vročini je naval občinstva v cerkev sv. Petra vedno večji. Radi tega so pomnožili varnostne odredbe.

Rim, 24. julija. Danes sta prišla sem kardinala Kopp, Katschthaler, jutri pridejo Puzyna, Gruscha, Vaszary.

Bruselj, 24. julija. Seja belgijske zbornice se je zaključila v izraz žalosti ob smrti sv. očeta.

Berolin, 24. julija. »Vossische Zeitung« ugiba, da ima kardinal Gotti vedno manj upanja, da bo izvoljen papežem. Možnost, da bo izvoljen kardinal Oreglia, baje narašča, ker z izredno spretnostjo vodi opravila kameronja in se je pokazal kot izbornega organizatorja.

Ptuj, 24. julija. Starosta oo. minoritov štajerske provincije Aleksander Sovič, jubilan in župnik pri Sv. Trojici v Haložah je danes ob 9. uri dominul. Pogreb bo v nedeljo ob 4. uri popoldne.

Dunaj, 24. julija. (C. B.) Uradni Viljemov korespondenčni urad izjavlja, da je pooblaščen proglasiti vest belgrajskega lista »Stampa«, da pomenja odpotovanje bolgarskega kneza v inozemlje za beg pred vojaško zaroto, kot povsem neresnično in tedenciozno. Dne 26. julija je smrtni dan knezovega očeta in knez ima navado, da vsako leto obišče grobišče Koburžanov. Tudi sedanje potovanje se more spravljati le v zvezo z otroško pieteto do očeta.

Zagreb, 24. julija. Gostilničar Stipolšek, pri katerem so pri ponovni hišni preiskavi našli dinamit, izjavlja, da je dinamit le rabil za rakete.

Zagreb, 24. julija. Radi pokritja stroškov pri vojaških intervencijah povodom zadnjih nemirov so se že pričela pogajanja. Občine se branijo plačati stroške ter pravijo, da je bila vojaška pomoč nepotrebna. Mažaroni so nalašč klicali vojake, zato naj tudi sami vse plačajo.

Praga, 24. julija. Po juž. Češkem je toča naredila na milijone škode.

Ženeva, 24. julija. Leopold Wölfling, bivši avstrijski nadvojvoda je na oklicih z gđeno Marijo Adamović.

Strassburg, 24. julija. Podčastnik Dunkel stoji danes pred sodiščem radi trpinčenja vojakov. Dolže ga v 576 slučajih.

Petrograd, 24. julija. V mestecu Miekranov je zgorelo 161 hiš.

Berolin, 24. julija. Dopisnik »Berliner Tagblatt« ugiba, da bodo nekateri kardinali proti Rampolli volili Vannutellija.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306.2 m, srednji zračni tlak 746.0 mm						
Čas opazovanja	Stanje barometra, v mm.	Temperatura po Celziju	Veterevi.	Nebo	Padačina v 24 urah v mm.	
23. 9. sveč.	732.8	18.4	sl. jug	jasno		
24. 1. zjut.	731.1	15.4	sl. jvzh.	oblačno		0.0
2. popol.	730.5	20.2	brezvetr.	"		

Srednja včerajšnja temperatura 19.1°, normale 19.9°.

Žitne cene

dne 24. julija 1903.

(Termin.)

Na budimpeštanski borzi:

Pšenica za oktober	K 7.20	do 7.21
» » april	» —	» —
Rž za oktober	6.18	6.19
Oves za oktober	5.82	5.83
Koruzna za julij	6.25	6.26
» » avgust	6.21	6.22
» » september	6.21	6.22
» » za maj 1904	5.02	5.03

(Efektiv.)

Dunajski trg.

Pšenica banaška	K —	do —
Rž južne železnice	» —	» —
Rž	6.30	6.50
Ječmen	» —	» —
» » ob Tisi	» —	» —
Koruzna ogrska	6.60	6.70
Činkvanti	7.40	8.—
Oves srednji	5.80	6.—
Fizol	11.—	12.—

Dunajska borza

dne 24. julija.

Skupni državni dolg v notah	100.40
Skupni državni dolg v srebru	100.35
Avstrijska zlatna renta 4%	120.90
Avstrijska kronska renta 4%	100.70
Avstrijska inv. renta 3 1/2%	92.85
Ogrska zlatna renta 4%	120.60
Ogrska kronska renta 4%	99.35
Ogrska inv. renta 3 1/2%	90.85
Avstro-ogrsko bančne delnice	15.89
Kreditne delnice	669.—
London vista	239.20
Nemski drž. bankovci za 100 m. nem. drž. v.	117.35
20 mark	23.48
10 frankov	19.05
Italijanski bankovci	95.20
C. kr. cekini	11.28

Zahvala.

961 1—1

Za obilne dokaze iskrenega sočutja ob boleznj povodom smrti preč. gospoda

Ivana Zdražba

župnika v pokoju.

posebe veleč. gospodu kanoniku Fetti-
Frankheimu za večkratni obisk, preč.
stitemu g. župniku Martinu Malensku za
zadnjo tolažbo, vsem drugim č. gg. duhov-
nikom kakor tudi gospodinom T. r. t. n. i-
k. o. v. m. ter sploh vsem, ki so draga nam
pokojnika spremili k zadnjemu počitku, iz-
rekamo svojo iskreno zahvalo.

Žalujejoči ostali.

Gobe, venecijanske in španske. Najceneše ima
v zalogi trdnica **BRATA EBERL** v
Ljubljani, Frančiškanske ulice.

Vnanja naročila proti povzetju. 22 11—1

Lepa nemeblovana

mesečna soba

na prav ugodnem prostoru Poljanske ceste se tekom
avgusta ali s septembrom odda; eventualno se oskrbi
tudi pohištvo.

Pojasnila daje iz prijaznosti »Prodajalnica
katol. tiskovnega društva (prej H. Ničman).
938 3—3

956 3—2 Sprejme se

krepak deček iz dobre hiše, kateri ima
veselje do trgovine, kot

trgovski vajenec

v trgovino mešanega blaga deželnih pridelkov.
Ponudbe na M. Sbil, Mokronog.

Razpis.

Podpisani deželni odbor razpisuje s tem

službo okrožnega zdravnika

1. v Črnomlju z letno plačo 1600 K, aktivitetno doklado 200 K in z doklado 400 K iz okrožne blagajne;
- 2.) v Žužemperku z letno plačo 1400 K, aktivitetno doklado 200 K ter s prostim stanovanjem.

Prosilci za ti službi pošljejo naj svoje prošnje podpisnemu deželnemu odboru

do 10. avgusta 1903

ter v njih dokažejo svojo starost, upravičenje do izvrševanja zdravniške prakse, avstrijsko
državljanstvo, fizično sposobnost, neomadeževano življenje, dosedanje službovanje ter znanje
slovenskega in nemškega jezika.

Oziralo se bode le na take prosilce, ki so najmanj dve leti že službovali v kakš
bolnici.

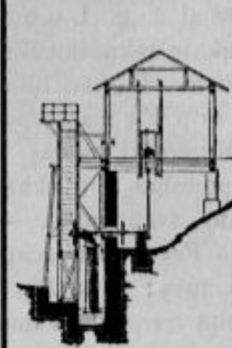
Od deželnega odbora kranjskega

v Ljubljani 16. julija 1903.

Komija

mladega, čvrstega, dobrega vlagalca, ki se
ne straši nobenega dela in je zanesljiv ter
za blago njemu izročeno jamčiti more —
sprejme urno neka tržaška razpošiljavna
trgovina, Ponudbe pod »Zanesljiv 20« na
glavno pošto v Trstu poste restante.

953 2—2

G. Tönnies

tovarna za stroje

Ljubljana

priporoča kot posebnost

žage in vse stroje

za obdelovanje lesa.

• Turbine. •

Sesalno plinski motorji

najcenejša gonilna sila, 1 do

3 vinarje za konjsko silo

na uro

905 26—3

Puntigamska restavracija

„pri levu“

na Marije Terezije cesti št. 16.

v soboto dne 25. julija 1903.

vrtni koncert

tržaške godbe

Vodja: Ferdo Majcen.

Začetek ob pol 8. uri. Vstop prost.

Restavracijski vrt je popolnoma prenovljen
in opremljen z novim lepim salonom, kjer
ima prostora do 400 oseb.

Koncert se vrši ob vsakem
vremenu.

Toči se puntigamsko marčno pivo ter razna
pristna vina.

Kuhinja obče priznana dobra.

K obilnemu obisku uljudno vabi z vsem
spoštovanjem

Valentin Mrak,

restavrater.

V soboto 25. julija t. l.

koncert

meščanske društvene godbe

Hotel Lloyd.

Začetek ob 8. uri.

Vstopnina prosta.

Se priporoča 962 1—1

Karl Josipina Počivaunik.

947 3—2

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, sreč, denarjev itd.
Kavarovanja za agube pri šrebanjih, pri izrebanju najmanj-
šega dobitka. — Promene za vsako šrebanje.
Kulturna izvršitev naročil na borzi.

Menjarična delniška družba

„MERCUR“

I. Wolfzeile 10 in 13, Dunaj, I., Strabalgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih
stvarih, potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih
vrednostnih papirjev in vestni nasveti za doseganje kolikor
je mogoče višjega obrestovanja pri popolni varnosti naloženih
glavnih. 134 223